

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТИНСКО ОСНОВНО ШКОЛИШТЕ

КОЧО РАЦИН

01-334/2

30.06 25

КУМАНОВО

ИЗВЕШТАЈОД САМОЕВАЛУАЦИЈА НА ООУ „КОЧО РАЦИН“ КУМАНОВО ЗА ПЕРИОД 2023 – 2025 ГОДИНА

Јуни 2025 година

Врз основа на член 129, став 2 и став 4 и член 130 од Законот за основно образование (Сл. весник на РСМ бр. 161 од 5 август 2019), Комисијата за изготвување самоевалуација на работата на ООУ „Кочо Рацин“ Куманово, за периодот од 2023 година до 2025 год, изврши самоевалуација на работата на училиштето.

За таа цел, на предлог на директорот на училиштето, Училишниот одбор на својата седница одржана на 11.03.2025 година формираше Комисија за спроведување на самоевалуацијата заведена со архивки број 02-188/3 во следниот состав:

1. Сашка Стаменковска – одделенски наставник
2. Јосип Анастасовски – наставник во предметна настава
3. Магдалена Божиновска Стојанова – наставник во предметна настава
4. Марина Милошевска Јакимовиќ – стручен соработник
5. Марија Гигов – родител

Училиштето спроведе анонимна анкета со учениците, наставниците и родителите. Анкетирани беа 124 ученици и 139 родители по случаен избор и 78 наставници. Направени се интервјуа со директорот, стручната служба, разговори со фокус групи и други инволвирани субјекти од значење во процесот на самоевалуација.

Примерок од родители беа родители на ученици со број во дневник 4, 11 и 16 во паралелки од сите три образовни период во централно училиште и по еден родител на ученик со број 4 во дневник во паралелки од подрачни училишта. Вкупно беа опфатени 139 родители – 11,5%).

Примерок од ученици беа ученици со број во дневник 3, 7, 10 и 15 од секоја паралелка во централно училиште од вториот и третиот образовен период и по еден ученик број 3 во дневник во паралелки од подрачни училишта (вкупно беа опфатени 124 ученици од вкупно 1211 ученици – 10,2%).

Самоевалуацијата беше спроведена во периодот 01.04.2025 – 30.06.2025 година. За нејзино успешно спроведување, Комисијата обезбеди активно учество на целиот воспитно-образовен кадар во процесот, со тоа што беа формирани 4 тима за 4 клучни подрачја во чии рамки се вршеше самоевалуацијата, односно:

Подрачје	Членови на тимот
1.Планирање, настава и учење	Одговорно лице – координатор: Марина Милошевска Јакимовиќ Членови: Николина Милевска, Соња Коцевска, Габриела Арсовска, Лидија Крстевска, Марија Мартиновска, Наташа Павловска, Биљана Ивановска, Марина Величковска, Ирина Серафимовски, Климентина Михајловиќ, Катерина Костадинова и Невенка Цветковска.
2.Постигања на учениците	Одговорно лице – координатор: Магдалена Божиновска Стојанова Членови: Фросина Јовановска Антевска, Фросина Арсовска, Бисера Јордановска, Марија Стојановска, Елена Јовановска и Ивана Банчоковска.
3.Училишна клима и односи во училиштето	Одговорно лице – координатор: Сашка Стаменковска Членови: Афродита Стојанова Крстевска, Зденка Димиќ, Нина Јовановска, Афродита Петрушевиќ, Ана Петрушевска, Јасмина Петрушевска, Марија Милановска, Љупка Јакимовска, Славица Николиќ и Росица Трајковска
4.Управување и раководење	Одговорно лице – координатор: Јосип Анастасовски Членови: Далибор Јовановски, Лидија Зарковска, Жаклина Пешевска, Биљана Милошевска, Ирена Анастасовска, Катерина Китановска и Оља Цветковиќ.

Тимовите спроведоа анкети, интервјуа, извршија увид во потребната документација и изворите, врз основа на што ги обезбедија сите потребни податоци и материјали, според кои дадоа описи на постигнатоста на индикаторите во рамките на своето подрачје. Секој тим за своето подрачје направи опис/резиме на подрачјето, ги издвои силните и слабите страни и предложи приоритети, врз основа на кои понатаму ќе се темели изготвувањето/реализацијата на Развојната програма на училиштето.

По завршената работа, секој тим ја достави целосната документација од самоевалуацијата до Комисијата, која повторно ги разгледа сите документи и ги оформи во една целина.

Со цел да се обезбеди транспарентност на процесот, на седницата на Наставничкиот совет одржана на 23.06.2025 година секој тим ги образложи резултатите од својата работа, силните и слабите страни, како и предложените приоритети. Наставничкиот совет воедно дискутираше и се договараше во однос на тоа кои приоритети треба да бидат клучни за изготвување/реализација на стратешките и развојните цели во Развојната програма на училиштето.

Во овој извештај ќе го презентираме описот/ резимето, силните страни, слабите страни и приоритетите во однос на секое подрачје.

Подрачје 1: Планирање, настава и учење

Опис/резиме на подрачјето

Наставниците пред почетокот на учебната година своите планирања ги доставуваат на посебна електронска адреса на училиштето. Планирањата ги следи директорот и педагогот на училиштето во текот на учебната година, повремено и по потреба им дава поддршка за подобрување. Во рамки на постојаното унапредување на квалитетот на наставниот процес како и изборот на обуки и стручно усовршување на наставниците се врши согласно со индивидуалните потреби и образовниот профил на наставникот. Училиштето обезбедува акредитирани обуки за наставниците и стручните соработници понудени од страна на БРО. Стекнатото знаење наставниците и стручните соработници го пренесуваат на ниво на стручни активи на наставници кои имаат сродни предмети/раководители на паралелки и слично. Секој наставник води евиденција за посетените обуки и применетите знаења во наставната практика. Координацијата помеѓу овие три компоненти овозможува ефективна и креативна образовна средина во која наставниците во нашето училиште играат клучна улога како организатори, ментори и поддржувачи на индивидуалниот напредок на секој ученик. Индивидуалната соработка на наставниците со други училишта од општината и регионот нуди размена и прилагодување на материјали за работа, како и учества на различни манифестации и натпревари. Во случај на отсуство од страна на наставниците од најразлична причина, наставата се реализира редовно и непречено од страна на стручните соработници или наставник од ист или сроден наставен предмет.

Настава во Училиштето се реализира според пропишаниот обем, Концепција за основно образование, инклузивно образование и редовно според календарот за работа од МОН. Во случај на отсуство, наставата се реализира со замена или соодветен кадар од Училиштето. Изборот на слободни изборни предмети и активности се во согласност со Концепцијата за основно образование и Водичот за слободни изборни предмети за основно образование. Родителите, во зависност од интересите на своето дете, одлучуваат за изборниот предмет.

Наставниците кои предават на ученици со ПОП со или без образовен асистент изготвуваат и го прилагодуваат НПП според нивните способности, а по потреба, се користи диференциран и индивидуализиран пристап за ученици со потешкотии во учење. За време на наставата образовниот асистент помага и ја прилагодува наставната единица/содржина за нејзино полесно совладување и усвојување. Се користат различни методи и техники, монтезори помагала, наставни нагледни средства, како и сензорната соба за индивидуализиран пристап.

Наставниците соработуваат со учениците, ги разбираат, прифаќаат и почитуваат. Еднакви можности се обезбедени за вклучување на сите ученици. За време на наставните часови се создаваат еднакви можности за учество за сите ученици, а со интеракција наставник/ученик и примена на современи методи и техники се постигнуваат поставените цели на часот. Најголем дел од наставниците ги поттикнуваат учениците да поставуваат прашања на часовите кога нешто не разбираат или сакаат да знаат повеќе. Сите наставници применуваат активности кои поттикнуваат интеракција помеѓу учениците. Најголем дел од родителите сметаат дека нивното дете може да се изрази на часовите, а поголем дел од учениците сметаат дека сите ученици активно се вклучени во наставата.

При запишување во прво одделение, од страна на стручна служба или со веќе приложена МКФ проценка, се евидентираат ученици со посебни образовни потреби. Во текот на образовниот процес, од страна на наставниците, може да се забележат ученици кои имаат потешкотии во совладување на наставните содржини или се со посебни образовни потреби. За потребите на учениците со физичка

попеченост приспособен е пристапот во училиштето, просторот во ходниците и пристапот до тоалетите. Училишен инклузивен тим кој се состои од 8 (осум) члена и инклузивниот тим на ученикот се формирани со Решение/Одлука на директорот на училиштето. Истите редовно се ажурираат при истекот на мандатот или промена на наставници на ученикот со ПОП. Има изработено Програма за работа на инклузивниот тим, како и инклузивен тим со членови за ученик ИТУ (за секој ученик посебно) и програма за истиот. Секој тим е раководен од дефектологот во Училиштето. Секој тим за секој ученик изработува ИОП, односно секој наставник за ученикот на кој му предава. Согласно законската регулатива инклузивниот тим обезбедува поддршка за изработка на ИОП по сите наставни предмети. Училиштето соработува со ОУРЦ „Иднина“ – Скопје преку кое се обезбедуваат образовни асистенти за ученици со проценка според МКФ (Меѓународна класификација на функционалности). Наставниците имаат посетено повеќе интерни обуки организирани од страна на стручните соработници, вебинари и обуки кои сами ги финансираат за работа со ученици со попеченост. Образовните асистенти во нашето училиште имаат одлична соработка со наставниците и со родителите и со целиот инклузивен тим. Образовните асистенти, во соработка со дефектологот, постојано организираат работилници, спортски активности, учествува во одбележување на Денот на Училиштето и приредби за учениците со посебни образовни потреби. Инклузивниот тим работи на професионалната ориентација за децата со посебни образовни потреби. Најглемиот дел од родителите сметаат дека наставниците ги прилагодуваат задачите и активностите спрема индивидуалните потреби на нивното дете.

Училиштето има Тим за училишна интеграција кој има изработен план за следење на активностите на ниво на Училиштето. Училиштето има потпишано Меморандум за соработка со ООУ „Толи Зордумис“ Куманово, за реализација на заеднички активности за меѓуетничка интеграција и толеранција. Во законски рамки училиштето доставува квартални, полугодишни и годишни извештаи за МИО. Најголем дел од наставници планираат и реализираат МИО содржини во рамки на редовните часови и воннаставни активности. Половина од родителите и поголем дел од учениците тврдат дека биле вклучени во активност со ученици кои учат на различен јазик.

Наставниците редовно дискутираат со учениците за актуелни и тековни содржини од секојдневниот живот и разменуваат искуства и идеи. Во планирањата, тековно се интегрираат содржини кои ги оспособуваат учениците за решавање проблеми во реалниот живот и нивното учество и придонес во рамките на општеството. За време на часовите учениците се поттикнуваат самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци од она што го учат. Содржините во наставните планови и програми, според прирачникот за „Образование за животни вештини“ целосно го поттикнуваат развивањето на емоционалниот, личниот и социјалниот развој кај учениците од различна родова и етничка припадност како и развивање на вештини кои им користат во другите наставни предмети и во секојдневниот живот. Најглем дел од учениците го доживуваат училиштето како мотивирачка средина во која се социјализираат, поттикнуваат на креативност, комуникација и толеранција, а со тоа се зголемуваат не само постигањата, туку и нивните потенцијали и други вештини за самостојно и критичко размислување. Најголем дел од учениците сметаат дека на часовите се користат различни материјали и извори за учење и дека наставниците ги пофалуваат за нивниот труд, со што се согласуваат и најголем дел од родителите. Истовремено имаат слобода да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за сите нејаснотии. Наставниците користат различни начини за мотивирање на учениците со давање афирмативни коментари за активностите истакнувајќи ги јавно во рамки на одреден временски период при што посебен акцент се става на поттикнување на самодоверба при изнесување на својот личен став. Секако, се води грижа и за слабите страни на ученикот -

индивидуален разговор. Учениците имаат на располагање слободен пристап до училишната библиотека, кабинети кои се опремени со соодветна опрема и кои помагаат во осовременување на учењето. Голем дел од наставниците тврдат дека имаат асистивна технологија на располагање за работа со ученици со ПОП. Најголем дел од родителите сметаат дека часовите им се интересни на нивните деца, дека училиштето е мотивирачка средина.

Во тек на наставниот процес преку примена на различни наставни техники и методи како и современа интерактивна техника, наставниците успешно ги препознаваат индивидуалните образовни потреби на учениците со што им овозможуваат полесно совладување на наставниот материјал. Најголем дел од наставниците ги поттикнуваат учениците да бараат дополнителни и додатни задачи според нивните потреби, а со ова се сложуваат и најголем дел од родителите. Во соработка со стручната служба се реализираат активности и работилници за надминување на сите нејаснотии, како кај учениците кои потешко напредуваат така и кај појаките ученици. Дел на наставниците имаат посетено обука за надарени и талентирани ученици, иако, и до сега Училиштето вложуваше голем труд и напори за работа со оваа категорија на ученици.

Во училиштето постои систематски пристап кон оценувањето и повратната информација. Родителите редовно добиваат информации за постигнувањата преку родителски состаноци, електронски дневник и индивидуални консултации. Коефициентот на континуитет на успехот, во третиот период на образование од трите претходни последователни години, пресметан како однос на средниот успех на училиштето на полугодието и крајот на годината е поголем од 0,9.

Оценувањето им овозможува на наставниците да ги идентификуваат силните и слабите страни на учениците, да приспособат наставни планови и да применат поефикасни стратегии. Учениците кои побавно или побрзо напредуваат добиваат индивидуална поддршка, дополнителни материјали или посебни образовни програми. Дополнително, наставниците подготвуваат извештаи и анализи по класификациони периоди, при што учениците добиваат редовни повратни информации за својата работа. Повратната информација е конструктивна и ги охрабрува учениците да го развиваат критичкото мислење и да учествуваат активно во наставата. Сепак, генералната слика што произлегува од анкетите е позитивна – најголемиот дел од учениците и родителите сметаат дека оценувањето е праведно и транспарентно и дека повратните информации што се добиваат од наставниците придонесуваат кон унапредување на постигнувањата.

Преку учество во воннаставните активности учениците ја развиваат својата индивидуалност, се поттикнува нивната креативност, се развива комуникација и толеранција, што пак резултира во подобрување на нивните постигања и развивање на нови вештини. Училиштето секогаш позитивно одговара на покани за учество на натпревари, манифестации, настани, ликовни и литературни конкурси, предавања, дебати, хуманитарни акции, со што се надградува знаењето, се развива и негува натпреварувачки дух и се поттикнува критичкото размислување на ученикот како претставник на Училиштето и дел од општеството.

Силни страни

- Соработка помеѓу наставниците на ниво на стручни активи, одговорно и континуирано го планираат наставниот процес, со јасно дефинирани цели, активности и очекувани резултати од страна на учениците.
- Соработка со ОУРЦ „Иднина“ – Скопје е на високо ниво при што е овозможена и обезбедена образовна асистенција за ученици со

ПОП кои претходно имаат направено МКФ проценка (Меѓународна класификација на функционалности).

- Училиштето е Инклузивно и наставниот процес е насочен кон прифаќање и почитување на различностите. Ученици се чувствуваат прифатени и рамноправно вклучени во наставата.
- Наставата се одвива преку интерактивни методи и активности со практична примена, со што се поттикнуваат развојот на функционални знаења, решавање на реални проблеми и градење граѓански компетенции.
- Наставниците активно работат на развивање на критичко мислење преку охрабрување на учениците да поставуваат прашања, аргументираат и носат заклучоци.
- Повратната информација е конструктивна и насочена кон поддршка и охрабрување. Се избегнува јавно истакнување на слабостите на учениците, што придонесува за позитивна училишна клима и градење самодоверба.
- Се применуваат различни стратегии за мотивација, адаптирани на индивидуалните потреби и интереси на учениците, што укажува на флексибилен и ученик-центриран пристап во наставата.
- Континуирано и објективно оценување, со одржан коефициент на усогласеност над 0,9.
- Врвни постигнувања на општинско, регионално, државно и меѓународно ниво на натпревари кое допринесува за поттикнување и пренесување на работната атмосфера во училницата помеѓу соучениците.
- Високо развиено чувство на волонтеризам, спроведување на хуманитарни и собирни акции кај голем број на ученици, родители и наставници што ја покажува и поттикнува меѓусебна отвореност за соработка на сите чинители, развивање на емпатија кај учениците, родителите и наставниците.
- Работа на училиштен медиумски клуб „РИНГ МЕДИА“ (Рацинов Информациски Научен Гласник) во чии рамки учениците развиваат вештини за медиумска писменост.

Слаби страни

- Недостаток од асистивна технологија во сензорна соба за работа со ученици со ПОП.

Приоритети

- Набавка асистивна технологија за користење во сензорна соба.

Подрачје 2: Постигања на учениците

Опис/резиме

Училиштето користи, прибира и анализира податоци за постигање на учениците според полот, јазикот на наставата, по сите наставни предмети за сите класификациони периоди и по учебни години. Има воспоставен и функционален систем за комуникација со родителите во врска со ученичкиот напредок. Распоредите за консултации се јавно достапни, а родителите се редовно информирани преку различни форми – Е-дневник, родителски состаноци, индивидуални средби и советодавни разговори. Постигнувањата и напредокот на учениците редовно се анализира и елаборира на Советот на предметните наставници, Советот на одделенските наставници и Наставничкиот совет. Наставата се изведува само на македонски наставен јазик. Училиштето промовира уверување (докази) дека учениците без разлика на етничка и верска припадност и економскиот и социјалниот статус, покажуваат резултати според своите можности и способности. Анкетните податоци од ученици, родители и наставници потврдуваат дека ваквата пракса е ефикасна и позитивно прифатена од сите страни. Од вкупно анкетирани 124 ученици, најголем дел (87,9%) се чувствуваат континуирано следени и поттикнати за подобрување на успехот од наставниците, што е во корелација и со дистрибуција на одговорите од анкетните прашалници за родителите (84,1%) кои во најголем дел се согласуваат дека од училиштето добиваат добри совети за подобрување на успехот на нивното дете. Согласно анализите на успех по класификациони периоди утврдено е дека девојчињата скоро секогаш постигнуваат поголем успех од момчињата во сите одделенија.

Вкупно среден успех по пол:

- Среден успех на девојчиња 4,16
- Среден успех на момчиња 3,76

Најдобри резултати учениците постигнале по вештините, уметностите и јазиците, нешто послаби постигнувања се евидентирани по општествените науки, а најслаби постигнувања има по природните науки (математика, географија, физика, хемија и биологија).

Училиштето и наставниците континуирано ги следат постигањата на учениците во воннаставни активности (ученички секции, клубови, натпревари, екскурзии, отворени денови, работилници, ученички заедници, општествено-корисна и хуманитарна работа) и за истите уредно се води евиденција во е-дневник на ниво на паралелка од страна на одделенските раководители.

Наставничкиот совет го дискутира, разгледува и утврдува успехот на учениците индивидуално по предмети, на ниво на паралелка, одделенија и предлагаат активности за подобрување на истиот. Дава мислење и за планирањето, реализацијата и вреднувањето на постигањето на наставата и учењето. Училишниот одбор ги разгледува извештаите за подобрување на постигањата на учениците на крајот од првото и второто полугодие.

Училиштето беше опфатено со Меѓународна студија ТИМСС 2022, ТИМСС 2023 (39 ученици) чија основна цел е преку стандардизирани процедури и инструменти да се дојде до веродостојни податоци за постигнувањата на учениците, што е од особена важност. Резултати од студијата ТИМСС 2022 се уште не се добиени. Во месец јуни во учебна 2024/25 год. Училиштето доби известување за резултати од студија ТИМСС 2023, во која беа следени постигањата на учениците во 5 то одделение по предметите природни науки и

математика. Анализите на постигнувањата се изработени согласно четири нивоа на проценка:

- НИВО 4 – скор над 625
- НИВО 3 – скор од 550 до 625
- НИВО 2 – скор од 475 до 550
- НИВО 1 – скор од 400 до 475
- ПОД НИВО – скор помалку од 400

Постигнувањата на нашите ученици се рангирани на НИВО 1 со скор од 442 до 450.

Согласно резултатите добиени од тестирањето по природни науки, направена е анализа со компарација на резултати во однос на тестирање ТИМСС 2019. Од фреквентната дистрибуција на податоците констатирано е подобрување во постигнувања на учениците во однос на резултатите од студијата ТИМСС 2019.

При компарација на резултатите по предмет математика, констатирано е минимално подобрување во однос на резултатите од тестирањето ТИМСС 2019.

На крајот од 2024/25 учебна година, во месецот јуни нашето училиште беше вклучено и во ПИСА тестирање по предметите македонски и математика, со кое беа опфатени 25 ученици од 5 то одделение, како и Пробно тестирање ПИРЛС 2026 (Меѓународна студија за проверка на способноста на учениците од 9-10 годишна возраст за читање со разбирање). Резултати за овие тестирања се уште нема.

Идентификацијата на учениците со потешкотии во учење, во најголем дел се врши при упис во прво одделение од страна на педагошко-психолошката служба и/или врз основа на доставена медицинска документација. Во текот на школувањето, детектирањето на истите го вршат и наставниците, а дидактички упатства и насоки за работа со нив добиваат од стручната служба. За учениците со потешкотии во учењето се применува диференциран пристап, наставни средства и помагала за работа во склад со детектираните потешкотии, а по потреба се организира и дополнителна настава. Училиштето брои вкупно 11 ученици со ПОП и тоа со 9 ученика работат образовни асистенти, а 2 ученици се уште немаат добиено образовни асистенти, иако имаат процена од МКФ. Од нив 10 ученици работат по ИОП и 1 ученик работи по модифицирана програма. Сите наставници имаат изработено ИОП и работат по диференциран пристап со учениците. За работа со ученици со ПОП и потешкотии во учење од особено значење е и сензорна соба во училиштето. Во училиштето континуирано се одржуваат состаноци со инклузивен тим на училиштето, индивидуални средби и консултации помеѓу наставник и специјален едукатор и рехабилитатор, а по потреба се одржуваат и состаноци на инклузивен тим на ученик.

Детектирањето на надарените/талентирани ученици се врши од страна на наставниците и стручните соработници со примена на прашалници кои се однесуваат за ученици кои се посочени како надарени/талентирани. Со оглед на тоа што проценка за степен на надареност/талент е прашање кое не е институционално решено на ниво на нашата држава, а дополнително што и училиштето не располага со психодијагностички инструменти, не е извршена идентификација на специфичен вид на надареност. Во зависност од детектирано подрачје на надареност/талентираност кај учениците, наставниците вршат диференцијација во наставни цели и очекувани резултати и

организираат додатна настава, во согласност со родителите.

Секако континуирано учениците се мотивираат, насочуваат и подготвуваат за учество на натпревари.

Учениците со тешкотии во учењето, надарените ученици, како и учениците со попреченост добиваат континуирана поддршка за подобрување на постигањата.

Постигнувањата на учениците се евидентираат континуирано во електронски дневник со кој е конектиран секој родител преку електронска пошта и/или телефонски број и има достапен увид на дневно ниво. На крај на секој класификационен период одделенските раководители изработуваат Евидентни листови за успех за секој ученик, кој се доставува во печатена и електронска форма до родителите на редовни родителски состаноци по завршување на секој класификационен период. Родителски состаноци за известување за успех и постигнувања на учениците се одржуваат четири пати во тек на учебна година, а по потреба пет или повеќе.

Педагошко-психолошката служба известува преку усна или писмена комуникација во форма на консултативно-советодавни средби. Наставниците вршат постојано известување за успехот и постигнувањата на учениците, најпрво преку евиденција на успехот во Е дневник. Дополнително се користат различни форми на комуникација: формални и неформални средби, како и индивидуални консултации со родителите, по потреба, за кои уредно се води евиденција од наставниците, како и белешки за консултативни разговори во Е дневник.

Од вкупно анкетирани 124 ученици, најголем дел (90,4%) се изјасниле дека родителите постојано добиваат известување за нивниот напредок, а во корелација е и мислењето на родителите (84,1%) кои потврдуваат дека од училиштето редовно добиваат известување за успехот на нивното дете. Од друга страна, и најголем број наставници (84,6%) се изјасниле дека родителите ја користат можноста да разговараат за постигањата на своето дете по нивните предмети. Овие податоци укажуваат дека училиштето има воспоставен и функционален систем за известување на родителите за ученичкиот напредок, кој се применува доследно и ефикасно.

Следењето на редовноста на учениците е клучна активност во училиштето, која се реализира преку систематско прибирање и анализа на податоци, како и преку квартални и годишни извештаи. Податоците покажуваат тренд на зголемување на вкупниот број на изостаноци, со пораст и на неоправданите, што укажува на потреба од поинтензивен пристап.

Училиштето врши редовна анализа на причините за отсуствата (свкупно за оправдани и неоправдани изостаноци) и презема соодветни мерки за подобрување на редовноста на учениците. Во рамки на овие активности се остварува интензивна соработка со родителите/старателите, како и со локалната самоуправа, Центарот за социјални работи, граѓански организации и Ромски образовен медијатор – на кој месечно се доставуваат извештаи за редовноста на вкупно 8 ученици – припадници на ромската заедница.

Конкретни мерки кои се спроведуваат вклучуваат:

- Посети на домот од страна на одделенските раководители и стручната служба;
- Повик на родители/старатели на советување во училиштето;
- Испраќање на писмени покани и известувања за отсуство;
- Мотивирачки разговори и психосоцијална поддршка за ученици со зачестено отсуствување

Но, и покрај преземените мерки и иако значителен дел од родителите (99,5%) потврдиле дека училиштето редовно ги известува за

редовноста на децата, анализата на податоците укажува спротивен тренд. Училиштето реализира советувањата на родителите/старателите и учениците, за што води уредна документација, ги известува надлежните институции, врши анализи на резултатите од советувањето и го следи подобрувањето на редовноста, успехот и однесувањето на учениците. Советувањата на учениците, во најголем број придонесуваат за подобрување на успехот и однесувањето.	
Силни страни	- Училиштето има утврден систем за известување на родителите/старателите за напредокот на нивните деца и доследно го применува. - Училиштето има добар систем за подобрување на успехот на учениците која опфаќа континуирано следење на постигањата на учениците од страна на наставниците и постојан поттик кон подобар успех. - За сите ученици со посебни образовни потреби, инклузивен тим предводен од дефектолог и во соработка со психолошко-педагошка служба, се реализира организирана индивидуална поддршка во поглед на развивање и зајакнување на нивните функционалности што претставува зајакнување на нивните капацитети во процесот на учење. - Педагошко – психолошката поддршка остварува стимулативна и мотивирачка атмосфера која поттикнува интерес за учење и активно учество на учениците, што директно влијае врз нивната вклученост и образовни постигнувања.
Слаби страни	- Преземените мерки за подобрување на редовноста кај учениците не даваат позитивни резултати. - Идентификацијата на надарените и талентираните ученици оди отежнато поради тоа што Училиштето не располага со потребните психодијагностички инструменти. - Воспоставената пракса за организирање додатна настава за учениците не е доволна согласно потребите на учениците.
Приоритети	- Унапредување на мерки за подобрување на редовност кај учениците - Унапредување на воспоставената практика за организирање додатна настава за ученици кои пројавуваат особен интерес за нови знаења

Подрачје 3: Училишна клима и односи во училиштето

Опис/резиме

ООУ „Кочо Рацин“ Куманово е препознатливо во градот и пошироко како резултат на квалификуваниот наставен кадар, пријатната, позитивна и мотивирачка средина за работа, како за учениците така и за вработените. Имаме постојана соработка со локална самоуправа, образовни и културни институции, НВО, бизнис сектор, хуманитарни организации. Нашите наставници и ученици учествуваат во меѓународни Еразмус + проекти. Изградениот углед се темели на учество на голем број на ученици на општински, регионални, државни и меѓународни натпревари, на кои најчесто освојуваме бројни и највисоки резултати. Сите активности, постигања и успеси на учениците и наставниците се промовираат преку училишниот разглас „Рацин“, преку редовни објави на веб и фан страна на училиштето, преку објави на училишниот новинарски клуб „Ринг Медиа“ преку кој што учениците менторирани од наставник по македонски јазик прават интервјуа со наставници и ученици за реализирани активности, проекти и постигнати успеси. За афирмирање на постигнати поголеми резултати училиштето се промовира и преку локалните медиуми. Во училниците, ходниците и холот се изложени ученички изработки, како и пано на кое се истакнати дипломи за постигнати резултати и шкафче со освоени пехари. Училиштето спроведува специфични воннаставни активности по кои е препознатливо во средината. Како специфични активности се заедничко учеството на наставниците и учениците на планинарење, како и хор на наставници кој учествува на училишни манифестации и настани организирани во општината. Самоиницијативно планираме и реализираме воннаставни активности на одредени теми со други училишта и секогаш учествуваме во воннаставни активности, настани и манифестации на покана на други училишта, институции и организации. Во училиштето се реализираат голем број на училишни проекти, проекти финансирани од МОН и други организации, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, (Еразмус+). На крајот на секоја учебна година се организира јавна и свечена промоција на ученик на генерација, континуирано одлични ученици и ученици кои освоиле награди на државни и меѓународни натпревари и нивните ментори.

Училиштето има изработено кодекси за однесување кои се однесуваат на сите структури: ученици, вработени (наставници, стручни соработници, технички персонал) и родители. Најголем дел од родителите се запознаени со кодексите на однесување, а содржини од кодексите се обработуваат на одделенските часови со учениците и на родителски средби со родителите и уредно се запишуваат во електронски дневник. Поголем дел од учениците се согласуваат дека во одделението се донесени заеднички правила и најголем дел од учениците, скоро сите се запознаени со Кодексот на однесување и последици од непочитување на истиот. Истите се јавно истакнати во училниците, кабинетот по информатика и ходниците на училиштето, како и на веб страна. Сите наставници се запознаени со Кодексот на однесување и сметаат дека училиштето соодветно постапува при негово прекршување. При изработка на истите, нивно унапредување и ажурирање учествуваат претставници од сите претходно споменати структури. Во соработка со Совет на родители и стручна служба пред четири години е изработен Правилник за користење на мобилни телефони за време на наставата, истиот е истакнат во секоја паралелка и на влезот на училиштето и доследно се применува континуирано. Училиштето има пишани процедури за постапување во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување, пропишани со кодексот и таквите процедури ги спроведува во практика.

Во училиштето постои соработка меѓу вработените, учениците, родителите и другите инволвирани во воспитно-образовниот процес. Професионалната соработка меѓу вработените е на највисоко ниво, раководниот, наставниот кадар, стручна служба и останатите вработени придонесуваат за одржување позитивна атмосфера во училиштето. Соработка на ниво на стручни активности и помеѓу активите е на високо ниво. Вработените ги упатуваат учениците да се грижат едни за други и за училиштето, преку работилници од ОЖВ, индивидуални и групни разговори со стручна служба и преку голем број на воннаставни активности. Најголем дел од наставниците, скоро сите сметаат дека атмосферата во училиштето е поттикнувачка и позитивна, дека соработката со колегите е на високо ниво, а за време на часовите има добра работна атмосфера. Училиштето е инклузивно за сите ученици (без оглед на способностите, родот, етничката припадност, верата и социјалниот статус). Според анкетите поголем дел од ученици се изјасниле дека во училиштето се чувствуваат сигурно и безбедно. Учениците во најголем дел се чувствуваат прифатени од возрасните и од другите ученици во училиштето. Од анкетите се заклучува дека нашите ученици сакаат да одат во училиште, постои взаемно почитување меѓу сите структури во училиштето и дека наставниците ги разбираат нивните потреби. Преку создадената пријатна атмосфера за работа, соработката наставник – ученик е на високо ниво кое се темели на заемна почит и поддршка. Добра комуникација е воспоставена помеѓу Директорот и вработените. Во училиштето нема случаи на закани, говор на омраза, провокации, навреди и пишани графити со негативни пораки. Со ова се согласуваат и најголем дел од родителите кои тврдат дека нивното дете сака да оди во училиште и дека е прифатено во училиштето.

Најголем дел од учениците, родителите и вработените се запознаени и го почитуваат Куќниот ред во училиштето. Постои работна атмосфера и дисциплина за време на наставата, одморите и воннаставните активности. Во училиштето постои распоред на дежурства на наставници пред часови и за време на одмори, како и дежурства на технички персонал на влезовите кои доследно се почитуваат со што училиштето води грижа за дисциплината и однесувањето на учениците за време, пред и после наставата. Училиштето исто така има донесено Правилник за задачи на дежурни ученици. Училиштето соодветно го применува Правилникот за изрекување на пофалби и педагошки мерки, се залага за демократско разрешување на конфликти и води политика на ненасилно однесување. Поголем дел од родителите сметаат дека училиштето добро се справува со дисциплината. За учениците кои се појавуваат како директни или индиректни учесници во нарушување на Куќниот ред се применуваат соодветни мерки, зависно од тежината на проблемот. Пред изрекување на педагошки мерки согласно Правилникот за изрекување педагошки мерки на ученикот и родителот му се дава поддршка за надминување на проблемот од тимот за поддршка на училиштето. Постои пропишана одлука и решение за формирање на тим на поддршка, записници од нивна работа, листа на евиденција на соработка со ученици, родители, наставници. Доколку учениците направат поголем број неоправдани отсуства, драстично намалување на успехот или недолично однесување кон ученик, наставник или кршење на училишен инвентар, освен изрекување на педагошка мерка се повикуваат родителите на советување. Има појава на многу мал број на конфликти со кои училиштето успешно се справува.

Училиштето го применува принципот на демократско учество на учениците и има формирана ученичка заедница на сите нивоа (од паралелка до училиште) според законите и потполно демократска процедура која учествува во донесувањето одлуки за прашања што се од непосреден интерес за учениците. Во училиштето има Ученички парламент и Ученик правобранител, кои се формирани и избрани согласно

Статутот на Училиштето. Ученичкиот парламент и правобранител имаат изготвено свои програми за работа за чија што реализација во текот на учебната година добиваат поддршка од училиштето (менторска, логистичка, материјална итн.). Учениците навремено и целосно се информирани од претседател и заменик претседател на паралелка за сите работи што се од нивен непосреден интерес и учествуваат во решавањето на проблемите и донесувањето на поголем број на одлуки во врска со тие работи. Во текот на учебната година реализирани се голем број на активности од страна на Ученичкиот парламент за кои што училиштето има уредна документација во вид на записници од состаноци и извештаи од реализирани активности. Учениците членови на ученички парламент редовно се покануваат на состаноци на училишен одбор, ама ретко присуствуваат поради преклопување со настава, со воннаставни и вонучилишни активности.

Сите вработени во училиштето ги знаат и ги почитуваат правата на учениците. Училиштето се грижи за остварување на целите од наставните програми што се поврзани со Конвенцијата за правата на децата, реализирани на часовите на одделенска заедница, часовите предвидени за ОЖВ, свечен прием на првачиња во Детска организација, одбележување на Светски ден на детето, одбележување на Светски ден на лица со попреченост. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и во исто време инсистира на исполнување на обврските. Училиштето презема активности за да ги запознае родителите со правата на децата. Најголем дел од наставниците реализираат работилници преку кои учениците ги запознаваат со нивните права и обврски и им укажуваат на учениците за разни механизми за заштита на детските права кои постојат во училиштето. Согласно на ова најголем дел, скоро сите ученици, знаат како да постапат и каде да се обратат доколку нивните права се прекршуваат. Ова го потврдуваат и најголемиот дел од родителите кои што сметаат дека нивните деца се запознаени со своите права и обврски од страна на училиштето.

Сите вработени во училиштето правично и со почит се однесуваат кон сите ученици, независно од полот, етничката припадност, социјалното потекло и способностите. Скоро сите родители сметаат дека нивното дете ги добива истите услови за учење како и другите ученици. Сите наставници соодветно реагираат на поплаките на учениците во случај на нееднаков третман и се грижат сите ученици да бидат вклучени во наставните и воннаставните активности според нивните интереси и можности. Најголем дел од учениците сметаат дека имаат еднакви можности за учество во активности на часовите и во училиштето. Училиштето ги промовира еднаквоста и правичноста како темелни вредности во сите свои пишани документи и има развиено механизми со кои обезбедува нивно почитување во односите меѓу сите структури што учествуваат во училишниот живот (вработените, учениците, родителите). Најголем дел од родителите сметаат дека оценувањето е според исти критериуми за сите ученици. Учениците се учат како да препознаваат и како да се справуваат со прашања поврзани со комуникација, толеранција, стереотипи, предрасуди, дискриминација и друго реализирано на Ученички парламент и часовите од одделенска заедница. Најголем дел од учениците сметаат дека училишните правила се применуваат подеднакво за сите ученици. Училиштето води политика на позитивно вреднување и промовирање на родовата, етничката, културната, верската и јазичната разновидност во училиштето и во заедницата и нивно взаемно прифаќање. Учениците ја почитуваат сопствената и културата и традицијата на другите етнички заедници. Различните маргинализирани/ранливи групи (ученици со ПОП, ученици од социјално загрозувани семејства, како и ученици од подрачните училишта) се вклучени во училишните и воннаставните активности. Ова го потврдуваат и најголем дел од родители кои изјавуваат дека нивното дете не било дискриминирано по ниту една основа.

Училиштето во сите сфери е секогаш отворено за соработка со родителите и користи ефективни методи за комуникација со родителите преку организирање индивидуални и заеднички родителски средби, индивидуални и групни советувања, консултации, едукативни средби и други настани, приспособувајќи се на времето што родителот го има на располагање. Најголем дел од наставниците ги поттикнуваат родителите да се вклучат во активностите во училиштето и ги прифаќаат аргументираните идеи за подобрување на воспитно – образовниот процес. Училиштето има пропишани демократски процедури за избор на претставници од редот на родителите во Училишен одбор врз основа на Статут за работа на Совет на родители. Информациите што се однесуваат на сите аспекти од работата на училиштето, како што се целите, организацијата, идните активности и нивото на постигања на учениците се јасни, разбирливи и достапни на сите родители (родителски средби, усни искажувања, анализи, евидентни листови итн.). Родителите коректно се примени од наставниците, стручните соработници и Директорот и се чувствуваат добредојдени во училиштето. Комуникацијата со родителите е преку одржани родителски состаноци за кои секој одделенски раководител има изготвено програма, состаноци на Совет на родители, индивидуални родителски средби, писмени и телефонски покани, посета на домови на учениците и поканување на манифестации во училиштето. Поголем дел од родителите сметаат дека нивните мислења и ставови за унапредување на воспитно – образовниот процес се почитуваат. Од педагошка документација се гледа дека од вкупен број изречени усни опоми во текот на учебна година, понатамошниот број на изречени педагошки мерки се намалува поради континуирана соработка на училиштето со родителите и учениците.

Училиштето активно е вклучено во животот на Општината и локалната заедница преку спроведување заеднички проекти, активности и организирање и учество на настани од интерес на заедницата. Следени се сите објавени конкурси и натпревари на локално, државно и на меѓународно ниво, на кои што голем број наши ученици земаа активно учество. Училиштето го унапредува граѓанскиот активизам и волонтерско вклучување на учениците во активностите на заедницата. Општината и урбаната заедница се вклучува во подобрување на условите за работа во училиштето.

За превенција и заштита од насилство се води сметка преку креирање на сигурна и поттикнувачка околина за учење, поттикнување на уважување на различностите. Најголем дел од наставниците спроведуваат активности за превенција од насилство и развиваат техники и механизми кај ученици за ненасилна комуникација и конструктивно надминување на конфликти. Во своите активности ги вклучуваат сите ученици кои се дел од некој конфликт и/или појава на врсничко насилство. Заштита на учениците се реализира преку предавања и дискусии кои се реализираат тековно на редовните часови, воннаставни активности, преку разни предавања, работилници, јавни трибини и преку промовирање на ненасилна комуникација преку свој личен пример. Поголем дел од родителите се запознаени со Протокол за превенција и постапување во случаи на насилство и се запознаени со активностите кои училиштето ги превзема и сметаат дека училиштето добро се справува при појава на насилство. Скоро сите ученици се изјасниле дека знаат како да постапат ако забележат или им се случи врсничко насилство во училиштето и најголем дел од нив се согласуваат дека во училиштето се работи на решавање на конфликти и спречување на насилство. Училиштето има изготвено Протокол во кој се дефинирани сите облици на насилство и истиот е достапен за сите наставници, ученици родители. Исто така Училиштето секоја година изготвува и Програма за превенција од насилство. За безбедноста на учениците формиран е и училишен тим за безбедност составен од ученици, родители, наставници. Училиштето навремено реагира на било

кој облик на насилство и конфликт меѓу учениците. Тековно и континуирано работи педагошко-психолошка служба која преку советодавно-консултативна работа со ученици и родители, работи индивидуално и групно. Воедно води уредна документација за направени разговори и одржува работилници, дискусии, трибини. Постои континуирана соработка со МВР, СВР-Куманово и Центар за социјални работи доколку има потреба и за таа соработка постои уредна документација. Преку своето конструктивно работење училиштето во голема мера придонесува за превенција од појава на насилство, а доколку се појави конфликт или одреден вид на насилство се превземаат сите мерки за да истото не се повтори што се гледа и од неповторување на изречените педагошки мерки кај учениците.

Поголем дел од родители сметаат дека училиштето превзема мерки за превенција од пушење, алкохол и дрога. Во училиштето има ажуриран Правилник - процедура за постапување при појава на пушење, користење на алкохол и дрога. Учениците и родителите редовно се известуваат преку координативното тело Совет на родители, кое е задолжено и ги проследува сите информации од училиштето. Во внатрешниот и надворешниот дел на училиштето има налепници, постери за забрането пушење, конзумирање и дистрибуција на алкохол и наркотични супстанции. Училиштето, наставниците, стручната служба постојано укажува на последиците од негативното влијание на насилство, алкохол, пушење и дрога преку наставни содржини од редовна настава, како и работилници и предавања реализирани од страна на наставници по природни науки и биологија, стручна служба. Училиштето соработува со Оддел за превенција при МВР-СВР Куманово кои редовно одржуваат предавања на тема: Превенција и заштита од пушење, алкохол и дрога, болести на зависности и други.

Училиштето не поседува сопствена кујна или менза, па така не може да влијае врз квалитетот на храната којашто ја конзумираат учениците. Учениците сами се снабдуваат со храна со носење од дома или со одобрување од родителите купуваат храна во околните продавници, но за истите немаме сознанија од ХЕС за квалитетот на храната. Сепак училиштето посветува особено внимание за подигање на свеста кај учениците за внесување на здрава храна и градење на здрави навики за исхрана преку спроведување на голем број на предавања, дискусии и работилници во рамки на редовна настава и воннаставни активности. Учениците постојано се поттикнуваат во училиште за ужинка да јадат овошје и зеленчук, а им се укажува на штетноста од јадење на нездрава. Исто така се укажува на штетните последици од јадење на нездрава храна (болести, гојазност). Секоја учебна година на иницијатива на Совет на родители се прават напори да има организирана исхрана во училиштето со доставување – кетеринг на кифли, преку избирање на најдобра понуда од локалните пекари, но одзивот кај родителите е мал за ваков начин на исхрана.

Во училиштето редовно се одржува хигиена во тоалети, училници, холови и училишниот двор согласно законски прописи. Голем дел од учениците и родителите се задоволни од хигиена во училиштето. Редовно се врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација во училиштето во соработка со надлежна институција. Во секоја училница има чешма со чиста вода за пиење, сапун и дезинфекционно средство, освен во две подрачни училишта каде што вода за миенење се донесува во канистри, а вода за пиење се донесува од дома. Во подрачните училишта нема канализациона мрежа, т.е се користат септички јами кои редовно се чистат од страна на надлежна институција. Преку голем број на реализирани работилници, предавања и дискусии континуирано воспитно се влијае врз учениците за хигиенски навики, одржување на чиста работна средина, спречување на појава и ширење на заразни болести. Учениците се вклучени во хортикултурно уредување и одржување на училишниот двор преку садење и полевање на цвеќиња и дрвца, а помошно – технички

персонал редовно врши миеење на дворот и косеење на тревата. Во сите училници и во ходници и во училишниот двор има поставено корпи за отпадоци кои редовно се чистат. Наставниците самостојно и во соработка со родители влијаат врз подигање на свеста кај учениците за опасност од заразни болести, нивна појава и начин на спречување преку одржани работилници и предавања. Редовно се вршат систематски и санитарни прегледи на вработените. За учениците редовно се вршат систематски прегледи, имунизација, залевање на заби.

Во училиштето старите ПП апарати се заменети со нови кои редовно се сервисираат. Хидрантите се видно обележани, сервисирани и функционални. Има документ за извршено мерење на громобранска инсталација. Гасната и нафтената котлара секоја година пред грејна сезона се сервисира и детално проверува. Во училишната зграда постои план за евакуација кој е поставен на видно место и план за заштита и безбедност на учениците и наставниците. Еднаш годишно се врши симулација за брзо напуштање на зградата во случај на елементарни непогоди и друга опасност. Со предупредувачки пораки/налепници се информираат учениците за опасности по нивна безбедност. Два пати годишно се врши дезинфекција и дератизација. Има обучени наставници и ученици со вештини за давање прва помош на ученици и вработени при несрекен случај во училиштето. Училиштето е пристапно за ученици и посетители со телесен инвалидитет, има поставено рампа на главен влез и еден од споредните влезовите и два тоалета се предадаптирани. Најголем дел од родителите и учениците го чувствуваат училиштето како безбедна средина.

Училиштето води евиденција за ученици од социјално загрозуени семејства. Постојано се прават напори да се помогне и да се грижиме за социјално-загрозуените семејства. Заедно со ученици, родители и наставници се организираат хуманитарни акции за собирање на парични средства, храна и облека, училишен прибор, еднократни акции (училишни проекти и базари) со цел да се обезбедат потребните средства за семејствата на кои им е потребна помош. Училиштето континуирано соработува со локалната заедница за собирање на материјални средства по потреба. Исто така дел од собраните средства во соработка со невладини организации се донираат на социјално загрозуени семејства од нашата општина.

Во услови на подолго отсуство, наставата е организирана на начин што, ученикот ја следи наставата онлајн преку лиценцирана образовна платформа Microsoft Teams одобрена од МОН и БРО односно од дома се вклучува на настава во училница во реално време. Наставниците ја реализираат наставата со прилагодени форми, методи и техники на работа за постојана интеракција со ученикот, како и со изработка на видео презентации, задачи, квизови и сл. кои ученикот треба да ги изработи за време на час или како домашна задача. Доколку ученикот нема соодветен уред за следење онлајн настава, училиштето има обезбедено повеќе таблети кои служат за времено користење за ученици, во период потребен за следење онлајн настава од дома. Дополнително, наставниците во соработка со родители/старатели, преку давање и враќање на наставни материјали во пишана форма, ги следат учениците во нивниот образовен напредок.

Предагошко/психолошката служба во училиштето има механизам за препознавање на емоционални потешкотии кај учениците. Тоа подразбира континуирано следење на учениците во постојана соработка со одделенски/предметни наставници, родители/старатели, училишен дефектолог, центар за социјални работи и сл. Имено уште при запишување на ученици во прво одделение, се врши општа проценка за подготвеност и зрелост на ученикот за тргнување на училиште, каде меѓу другото се утврдува и емоционалното здравје на

ученикот и се детектира одредена емоционална потешкотија. Понатаму се разговара, известуваат родители/старатели, одделенски раководител и стостојбата се следи. Одделенскиот раководител селектира работилници од Образование за животни вештини кои ги реализира на ниво на паралелка, а се однесуваат на учење за развој на емоционално здравје на учениците, разговара, советува и сл. Доколку бидат забележани негативни промени, училишната стручна служба пристапува кон индивидуална работа со ученикот преку разговори, советувања, вежби за справување со емоционални потешкотии, работилници и сл. Во континуитет родителот/старателот е известен за напредокот на ученикот и истиот е вклучен во процесот на следење. Доколку стручната служба утврди дека детектираната емоционална потешкотија не може да биде санирана во училишни услови и иницира дополнителни истражувања или емоционална поддршка од повисок степен, во соработка со релевантни институции (здравствени установи, центар за социјални работи, граѓански здруженија, советувајшта и сл.) ги упатува родителите/старателите на понатамошни активности. Најголем дел од учениците чувствуваат дека слободно можат да се обратат на одделенски раководител или друг наставник во училиштето кога имаат потреба од помош и дека слободно може да побараат совет и поддршка од стручната служба. Најголем дел и од родителите сметаат дека училиштето се грижи за добросостојба и емоционална состојба на нивното дете.

Училиштето навремено им обезбедува на учениците јасни и точни информации за можностите за продолжување на образованието. За таа цел користи промотивни материјали од образовните институции, посета на отворени денови во средните училишта, презентации и флаери. Училиштето организира и спроведува свои активности за професионална ориентација на учениците со цел правилен избор на идно образование и професија според афинитетите на учениците. За учениците кои сè уште се во процес на одлучување, училиштето обезбедува индивидуални средби со стручната служба, каде заедно со родителите се водат низ процесот на избор. Со овие активности се овозможува навремена професионална ориентација, градење лична мотивација и поставување темели за успешен образовен и кариерен пат. Училиштето редовно ги информира родителите и учениците за помошта што можат да ја добијат преку пишани и усни соопштенија. Се спроведуваат активности за кариерно советување на учениците уште од мала возраст преку посети на голем број на институции со цел запознавање на разновидни професии и занимања.

Силни страни

- Меѓусебно почитување и взаемна соработка меѓу сите субјекти во училиштето е на највисоко ниво: ученици, наставници и родители, сите структури се чувствуваат прифатено во училиштето.
- Училиштето спроведува еднаков и правичен третман кон сите ученици со што се сложуваат скоро сите ученици и родители.
- Училиштето ги почитува правата на сите ученици подеднакво и се грижи сите ученици да ги знаат своите права и да знаат како да постапат доколку се прекршени нивните права.
- Училиштето води грижа и помага на социјално – загрозени семејства преку спроведени голем број на сопствени хуманитарни акции и соработува со голем број на невладини организации во нивни активности.
- Отвореност на училиштето за реализирање на соработка на сите полиња со локалната заедница и населението, голем број на образовни

и јавни институции.

- Училиштето има изградено препознатлив имиџ во Општината, а учениците се согласуваат дека нашето училиште се истакнува по голем број воннаставни активности кои се спроведуваат.
- Во училиштето активно работи хор на наставници „Рацинови“ кој со своите професионални настапи го промовира училиштето на општинско ниво и пошироко.
- Училиштето се грижи за добросостојбата на учениците и промовира и практикува ненасилство и ненасилна комуникација, при што секој ученик знае како да постапи, скоро сите ученици се изјаснуваат дека слободно може да се обратат на одделенски раководител, друг наставник или стручна служба за било каков проблем и чувствуваат дека ја добиваат потребната помош и поддршка во училиштето.
- Хортикултурно уреден простран училишен двор и естетско уредено училиште преку кои се промовираат изработките на учениците и се поттикнува заедничка грижа и општествена одговорност кај учениците за нешто заедничко

Слаби страни

- Во училниците има оштетени и незбедни подови.
- Нефункционални и стари дотраени прозорци во ходници и канцеларии, енергетски неефикасни.
- Постои слаб одзив од родители за организирана исхрана во училиштето.
- Лош пристап пред главниот влез.
- Санитарни јазли се стари и дотраени

Приоритети

- Замена на подовите во училници и прозорци во ходници и канцеларии
- Реновирање на тоалетите во централно училиште
- Организирање на исхрана во училиште

Подрачје 4: Управување и раководење

Опис/резиме

Со училиштето управува училишен одбор кој брои 7 члена: 3 (тројца) претставници од редот на наставниците, 3 (тројца) од редот на родителите и 1 (еден) претставник од основачот-Локалната заедница. Училишниот одбор работи и одлучува на седници кои се свикуваат по потреба, а по иницијатива на: Претседателот на УО, на барање на директорот и на барање на најмалку 1/3 од членовите на УО. Работата на УО е регулирана со Деловник за работа. Училишниот одбор води записници за својата работа, секој записник е усвоен на следен состанок и во него се внесуваат сите важни елементи од седницата како и донесените одлуки и заклучоци. Училишниот одбор има воспоставено партнерски однос со раководниот орган на училиштето и другите училишни структури. Преку Наставничките совети сите наставници се информирани за одлуките на УО кои се однесуваат на воспитно-образовниот процес, а останатите преку информациите кои се наоѓаат на огласната табла во училиштето. УО зема учество во креирањето политики за еколошка едукација, заштита на животната средина, меѓуетничка интеграција во образованието, афирмирање на инклузивноста на училиштето и граѓански активизам. Квартално го следи трошењето на буџетот, со цел да има увид во потрошените финансиски средства.

Директорот ја извршува раководната функција во Училиштето, во согласност со законските прописи и статутот на Училиштето. Директорот има јасна визија за развојот на училиштето со која се запознаени сите вклучени чинители во животот на Училиштето. Директорот е целосно насочен кон квалитетна организација и реализација на сите подрачја од воспитно-образовната работа на Училиштето. Директорот објективно ги оценува квалитетите на вработените и нивниот придонес во тимска работа, преку редовно следење на работата, посета на часови, извештаи, анализи, анкети. Практикува и поттикнува секојдневна соработка и комуникација со вработените, се' со цел наставниците редовно да се информираат и полесно и постојано да комуницираат помеѓу себе и со директорот, преку електронска пошта или затворена група на социјална мрежа Facebook. Секојдневно соработува со стручните соработници, родителите и учениците за надминување на проблеми и разрешување на конфликти во Училиштето. Новините во образованието ги имплементира на ниво на училиште. Ја организира и следи работата на Училишен инклузивен тим и други тимови во Училиштето, особено инсистира и поддржува реализирање на еколошки содржини и спроведување на училишни политики, во кои се афирмира инклузивноста на училиштето. Директорот воспоставува партнерства со непосредната локална средина, деловна средина и граѓанските организации, вклучувајќи го училиштето во регионални и меѓународни училишни мрежи.

Училиштето со јасен план и распоред ги искористува максималните расположливи капацитети за изведување на наставата и на воннаставните активности, со што ги задоволува потребите на учениците. Во функција се кабинет по музичко образование, кабинет по техничко образование и информатика, кабинет по природни науки и сензорна соба за ученици со ПОП. Во текот на овие две учебни години во училиштето наставниот процес е унапреден со набавка и ставање во функција на 12 половни компјутери, 10 паметни табли, 8 телевизори и 1 ЛЦД телевизор. Во централно училиште се набавени спортски реквизити преку ОСУС за наставата по ФЗО и воннаставните спортски активности, а дел и во ПУ во с. Орашац набавени со сопствени средства од учество во Новогодишен базар. Од МОН добиени се нагледни

средства за одредена група на предмети, но сепак и понатаму недостасува дел од наставни нагледни средства и дидактички помагала согласно нормативите по сите наставни предмети. Училиштето планира и навреме обезбедува потрошен материјал, но не во потребната количина за реализација на наставните и воннаставните активности согласно планот на училиштето, па затоа наставниците со свои средства и помогнати од страна на родителите копираат и обезбедуваат хартија и друг наставен материјал за успешно спроведување на активностите на учениците. Училишната библиотека/медијатека располага со повеќе од пет книги по ученик, вклучувајќи ги и лектирните изданија, пропорционално застапени според наставните јазици што се изучуваат во училиштето. Во склоп на библиотека имаме медијатека, но само делумно се користи како читална од страна на учениците бидејќи честопати е зафатена со наставни и воннаставни активности. Библиотеката е добро уредена и располага со компјутер кој има пристап до интернет, а медијатека е опремена со смарт телевизор, лап-топ, интернет и друга комуникациска опрема која е на располагање на наставниците и учениците. Во библиотеката се води електронска библиотечна евиденција, но издавањето и враќањето книги се води по пишана форма. Библиотеката е отворена за користење од учениците и наставниците во текот на училишниот ден и работи согласно со распоредот за работното време на библиотекарот. Подрачните училишта во с.Орашац и во с.Добрашане располагаат со мини библиотеки.

Во училиштето работат квалитетни и компетентни наставници кои ги реализираат сите наставни планови и програми, како и стручни соработници согласно норматив. Од направената анализа и бројот на учениците во училиштето произлегува потребата од вработување на социјален работник, дефектолог и уште еден педагог во училиштето. Моментално во училиштето се ангажирани 8 образовни асистенти. Во училиштето функционираат механизми за замена на наставник и надополнување на наставата во случаи на краткорочно и долгорочно отсуство и се постапува согласно Законот за основно образование, но останува општа констатација дека има помалку наставен кадар од природната група предмети. Секој наставник на ниво на стручните активи изготвува ЛППР и задолжително посетува обуки од страна на БРО, а поретко се посетуваат самостојно финансирани индивидуални обуки. Секој наставник има можност да напредува според законот за кариерно напредување на наставниците. Училиштето располага со еден наставник-ментор кој секогаш е ангажиран и помага во целокупниот наставен процес, како и при менторирањето на приправниците во овој период.

Процесот на следење на квалитетот на реализација на наставата се одвива согласно Годишната програма за работа на училиштето, т.е. два пати во текот на едно полугодие, откако претходно се изготвува распоред за следење на часовите. Следењето го врши директорот, а со одобрение на директорот часовите ги следат стручните соработници во училиштето. Следењето се врши со обрасци за следење на наставен час, се дава повратна информација на наставникот и се изготвува извештај. Дел од наставниците беа посетени и од советници од БРО според претходен изготвен и доставен распоред за посета на часовите. Училиштето има пропишани процедури за донесување училишни политики, во кои се вклучени вработените, учениците, училишните структури и останатите чинители. Училиштето континуирано ги подобрува политиките за унапредување на квалитетот за работење во училиштето. Учениците преку ученичкиот парламент активно се вклучени во креирање и остварување на интересите на училиштето преку организирање и учество во хуманитарни активности и еколошки акции. Континуирано се подобруваат политиките во училиштето за намалување на насилството во училиштето, намалување на семејното насилство во соработка со Центар за социјални работи, недискриминација, еднаков пристап до квалитетно

образование за сите, инклузивно образование, еколошко образование, меѓуетничка интеграција. Училиштето е секогаш отворено за иницијативи и мислења и по разгледување на истите се донесуваат соодветни одлуки.

Целите во развојната програма се конкретни, остварливи и ги отсликуваат предизвиците идентификувани од самоевалуацијата и интегралната евалуација на училиштето. При нивното поставување се вклучени наставник-ментор, наставниците, родителите, учениците, училишниот одбор и претставниците од локалната заедница. Соработката помеѓу нив е на задоволително ниво. Училиштето ги информира наставниците, учениците и родителите за резултатите што треба да се постигнат и динамиката за реализирање. Училиштето има акциски планови за постигнување на резултати од поставените цели. Училиштето има план за следење и евалуација на развојната програма, а планираните цели се реализираат тековно.

Директорот ги информира органите и телата во училиштето за училишниот буџет и негово трошење и има донесено финансиски план во кој се регулирани процедурите за обезбедување и распределувањето на финансиските средства. Одобрениот буџет се користи наменски, за потребите и приоритетите на училиштето. Училишниот одбор навремено го добива и разгледува извештајот за планираниот финансиски план, финансиските активности и финансиската состојба на училиштето при трошењето на буџетот и истиот го одобрува и доставува до основачот. Советот на општината по разгледување делумно го одобрува доставениот финансиски план.

Силни страни

- Постои добра координираност и соработка меѓу телата во училиштето (Директор, УО, Наставнички совет, Совет на родители).
- Училиштето е добро раководено.
- Во училиштето работи квалитетен наставен кадар.
- Опременост на целосен капацитет на ниво на централно училиште со современа ИКТ технологија во наставата и телевизори во сите училници во подрачните училишта.
- Максимална искористеност на сензорна соба за ученици со ПОП.
- Вклученост на сите инволвирани страни во креирање на училишните политики.
- Училиштето ги афирмира и промовира постигањата на учениците, свечено и јавно ги пофалува учениците за своите успеси на натпреварите и ги наградува учениците со континуиран одличен успех со книга и пофалница, како и нивните ментори.

Слаби страни

- Немоžност УО да има влијание врз буџетот со цел побрзо решавање на донесени одлуки во училиштето.
- Училишната библиотека не располага со читална за учениците.
- Училиштето има мал и ограничен буџет наменет за обезбедување на потрошен и наставен материјал што иницира лични трошоци кај наставниците и родителите.
- Одредени наставни предмети се уште немаат дел од наставни нагледни средства и дидактички материјали.

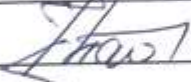
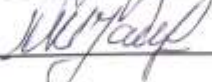
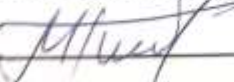

- Потребата од зајакнување на стручната служба со вработување на уште еден стручен соработник (социјален работник, дефектолог или педагог) во училиштето.
- Недостаток од механизми за наградување на наставниците и стручните соработници кои покажуваат особен интерес во работата.

Приоритети

- Вклучување на училиштето во проекти кои би обезбедиле материјална поддршка за реализирање на поставените цели.
- Креирање на механизми за наградување на наставниците и стручните соработници кои покажуваат особен интерес и успех во работата.
- Набавка на дидактички материјали кои недостасуваат.
- Опременување на читална за учениците

Комисија за спроведување на CEY:

1. Сашка Стаменковска
2. Јосип Анастасовски
3. Магдалена Божиновска Стојанова
4. Марина Милошевска Јакимовиќ
5. Марија Гигов

Предлог мерки за подобрување на квалитетот на работата на Училиштето:

- Набавка на асистивна технологија за користење во сензорна соба
- Унапредување на мерки за подобрување на редовност кај учениците
- Унапредување на воспоставената практика за организирање додатна настава за ученици кои пројавуваат особен интерес за нови знаења
- Замена на подовите во училници и прозорци во ходници и канцеларии
- Реновирање на тоалетите во централно училиште
- Организирање на исхрана во училиште
- Вклучување на училиштето во проекти кои би обезбедиле материјална поддршка за реализирање на поставените цели.
- Креирање на механизми за наградување на наставниците и стручните соработници кои покажуваат особен интерес и успех во работата
- Набавка на дидактички материјали кои недостасуваат
- Опременување на читална за учениците

Дел од наведените предлог-мерки се веќе дел од Развојната програма на училиштето за период од 2023-2027 година и се планирани да бидат реализирани во дадениот период. Дел од предлог –мерките ќе бидат дел од Годишната програма за работа на училиштето во наредните години, а некои предлог мерки ќе бидат дел од наредната Развојна програма на училиштето која ќе се однесува на период 2027-2031 година.